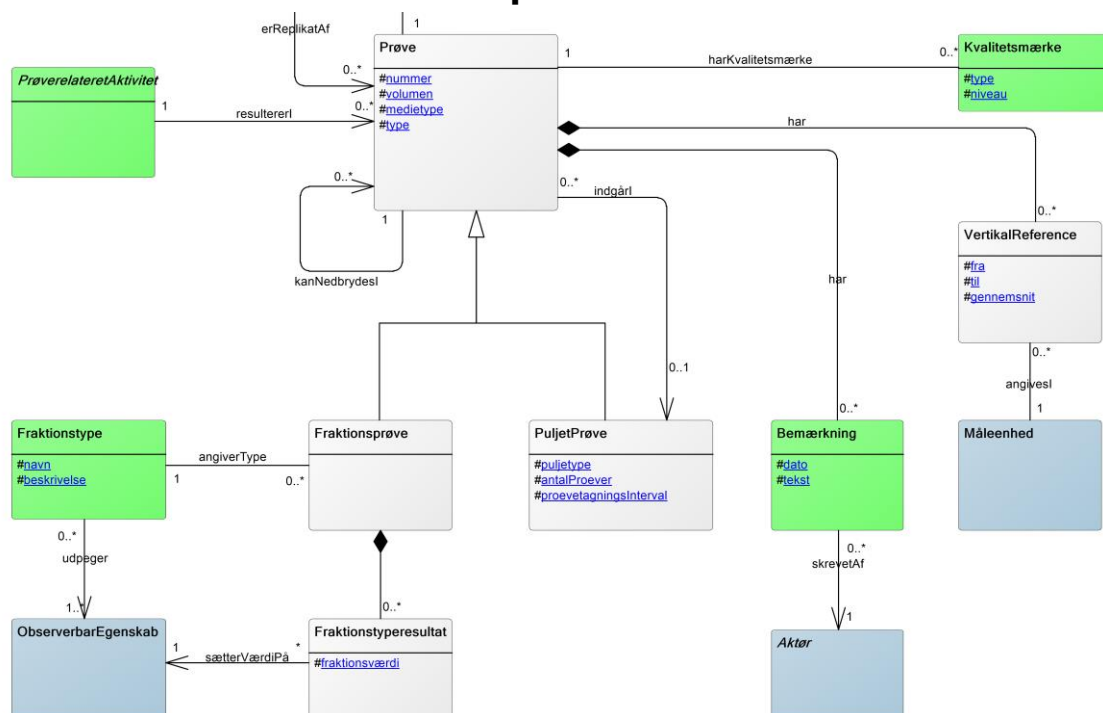

Informationsmodel for prøver, version 0.95 - Klar til godkendelse

1	Informationsmodel for prøver.....	1
2	Klasser uden pakker.....	2
2.1	PuljetPrøve.....	2
2.1.1	Attributter.....	2
2.2	Prøve.....	3
2.2.1	Attributter.....	3
2.2.2	Relationer.....	4
2.3	PrøverelateretAktivitet.....	6
2.4	Kvalitetsmærke.....	6
2.4.1	Attributter.....	6
2.4.2	Relationer.....	7
2.5	VertikalReference.....	7
2.5.1	Attributter.....	7
2.5.2	Relationer.....	8
2.6	Fraktionsprøve.....	8
2.6.1	Relationer.....	8
2.7	Fraktionstype.....	8
2.7.1	Attributter.....	9
2.7.2	Relationer.....	9
2.8	Fraktionstyperesultat.....	9
2.8.1	Attributter.....	10
2.8.2	Relationer.....	10
2.9	Bemærkning.....	10
2.9.1	Attributter.....	11
2.9.2	Relationer.....	11
2.10	Måleenhed.....	11
2.10.1	Attributter.....	12
2.11	ObserverbarEgenskab.....	12
2.11.1	Attributter.....	13
2.12	Aktør.....	13
2.12.1	Attributter.....	14
2.12.2	Relationer.....	14

1 Informationsmodel for prøver

Modelnavn: Referencearkitektur for Observation og måling - Prøve

Kommentar: Modellen beskriver de fysiske prøver, som udtages ved prøveudtagningsaktiviteterne og efterfølgende kan udsættes for prøvebehandlingsaktiviteter.

Herefter kan prøverne analyseres ved analyseaktiviteter og give et analyseresultat.

Mapping:

specimen (INSPIRE):

"a sampling feature that is a physical sample, obtained for ex-situ observations, usually analysed in a laboratory."

Modelsprog: Dansk (da)

Ansvarlig: KL

Versionsnummer: 0.95

Status: Klar til godkendelse

Emneområde:

Lovgrundlag:

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling>

Afledt af:

2 Klasser uden pakker

2.1 PuljetPrøve

Definition:

Prøve som er opstået ved sammenblanding af flere udtagne prøver (Sektorstandardiseringsudvalget/NST)

Kommentar:

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/PuljetPrøv>

2.1.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
puljetype	<p>Definition: Angiver den type en puljet prøve er</p> <p>Kommentar:</p> <p>Eksempel:</p> <ul style="list-style-type: none">- Dybdeintegreret prøve- Flowproportional puljet prøve- Tidsmæssigt puljet prøve- Tidsvariabel puljet prøve- Tidsproportional puljet prøve <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/PuljetPrøve/puljetype</p>
antalProever	<p>Definition: En angivelse af hvor mange prøver en puljet prøve består af</p> <p>Kommentar: Feltet er beregnet og består af en optælling af antal "indgår i"-relationer til prøve</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/PuljetPrøve/antalProever</p>
provetagningsInterval	<p>Definition: Angiver hvor lang tid der skal gå mellem hver prøve (ved tidsproportionale prøver)</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling</p>

	/PuljetPrøve/proevetagingsInterval
--	------------------------------------

2.2 Prøve

Definition:

Lille mængde som er udtaget af en større helhed og som gøres til genstand for en ex situ observation. (NST/KL)

Kommentar:

Synonymer:

Specimen (Kilde: INSPIRE:en)

Fysisk prøve (Kilde: Sektorstandardiseringsudvalgets Grundbegreber)

Mapning:

Specimen (INSPIRE)

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Prøve>

Kilde: INSPIRE

2.2.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
nummer	<p>Definition: Brugervendt ID af en prøve</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Prøve/nummer</p> <p>Kilde: KL</p>
volumen	<p>Definition: Angivelse af hvor meget prøven fylder</p> <p>AccepteretTerm: Size (Kilde: INSPIRE:en)</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Prøve/volumen</p>
medietype	<p>Definition: Kategori prøven har i forhold til det medie prøven indeholder</p> <p>Eksempel: Vandprøve Organismeprøve Sedimentprøve Individprøve Organprøve ...</p> <p>AccepteretTerm: MaterialClass (Kilde: INSPIRE:en)</p>

	<p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Prøve/medietype</p>
type	<p>Definition: Kategorisering af prøven</p> <p>Kommentar: Inspire: specimenType</p> <p>Eksempel: Udtaget prøve Delprøve - Ubehandlet delprøve - Fraktion - ... Puljet prøve</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Prøve/type</p> <p>Kilde: KL</p>

2.2.2 Relationer

Navn	Beskrivelse
kanNedbrydesI	<p>Definition: Relation der knytter en prøve til dens delprøver.</p> <p>Kommentar: <i>Mapning:</i> <i>relatedSamplingFeature (INSPIRE)</i></p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Prøve/kanNedbrydesI</p>
erReplikatAf	<p>Definition: To eller flere prøver kan være replikat af hinanden.</p> <p>Kommentar: Replikater kan eksempelvis anvendes til at sikre at man ikke tilfældigvis er ramt ned i et hul el. lignende, så prøven ikke er repræsentativ for observationsstedet. Viser analysen af en prøve noget unormalt, kan replikatet anvendes til dobbeltkontrol.</p> <p><i>Mapning:</i> <i>relatedSamplingFeature (INSPIRE)</i></p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Prøve/erReplikatAf</p>

Informationsmodel for prøver, version 0.95 - Klar til godkendelse

har	Definition:
harKvalitetsmærke	<p>Definition: angivelse af hvilket kvalitetsmærke en prøve har fået</p> <p>Kommentar: Kvalitetsopmærkning defineres af anvendelseskonteksten</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Prøve/harKvalitetsmærke</p>
	En puljet prøve er en type af prøve
resultererI	<p>Definition: den prøve, der er udtaget ved en prøveudtagningsaktivitet</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Prøve/relateretAktivitet/resultaterI</p>
kanNedbrydesI	<p>Definition: Relation der knytter en prøve til dens delprøver.</p> <p>Kommentar: <i>Mapning:</i> <i>relatedSamplingFeature (INSPIRE)</i></p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Prøve/kanNedbrydesI</p>
erReplikatAf	<p>Definition: To eller flere prøver kan være replikat af hinanden.</p> <p>Kommentar: Replikater kan eksempelvis anvendes til at sikre at man ikke tilfældigvis er ramt ned i et hul el. lignende, så prøven ikke er repræsentativ for observationsstedet. Viser analysen af en prøve noget unormalt, kan replikatet anvendes til dobbeltkontrol.</p> <p><i>Mapning:</i> <i>relatedSamplingFeature (INSPIRE)</i></p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Prøve/erReplikatAf</p>
indgårI	<p>Definition: de prøver en puljet prøve består af eller kommer fra</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Prøve/IndgårI</p>
har	Definition:

2.3 PrøverelateretAktivitet

Definition:

Aktivitet der er relateret til en prøve og som kan være udtagning eller behandling af en prøve.

Eksempel:

Prøveudtagning
Prøvebehandling

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Prøverelateret>

Kilde: KL/NST

2.4 Kvalitetsmærke

Definition:

Det konkrete mærke, som er sat på, på et bestemt tidspunkt

Kommentar:

Et kvalitetsmærke kan sættes på en aktivitet, aktivitetspakke, tilstand(resultat) og en prøve

Eksempel:

- Godkendt
- Forkastet
- Under kontrol
- Fagligt forbehold

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Kvalitetsmærke>

Kilde: KL

2.4.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
type	<p>Definition: Angiver hvilken slags kvalitetsmærke, der er tale om</p> <p>Eksempel: - Mastermærke - Datakvalitetsmærke</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Kvalitetsmærke/type</p> <p>Kilde: KL</p>
niveau	<p>Definition: Angiver hvor langt man er i kvalitetssikringen</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Kvalitetsmærke/niveau</p> <p>Kilde: KL</p>

2.4.2 Relationer

Navn	Beskrivelse
harKvalitetsmærke	Definition: angivelse af hvilket kvalitetsmærke en prøve har fået Kommentar: Kvalitetsopmærkning defineres af anvendelseskonteksten Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Prøve/harKvalitetsmærke

2.5 VertikalReference

Definition:

Den vertikale reference angiver (eksempelvis ved dybdeintegrerede prøver) den dybde/højde en given prøve er udtaget ved.

Kommentar:

En prøve kan nogle gange være udtaget i et vertikalt interval og derfor kan her angives dette interval eller den gennemsnitshøjde/-dybde prøven er et udtryk for. Det skal bemærkes at selve prøvetagningsaktiviteten også kan angives med en relativ position (2 meter op, ned, høje, venstre osv) i forhold til en absolut position.

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/VertikalReference>

2.5.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
fra	Definition: Angiver starthøjde/dybde i forhold til et interval Kommentar: Højder angives med positivt fortegn. Dybder angives ved negativt fortegn. Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/VertikalReference/fra
til	Definition: Angiver sluthøjde/dybde i forhold til et interval Kommentar: Højder angives med positivt fortegn. Dybder angives ved negativt fortegn. Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling

	/VertikalReference/til
gennemsnit	<p>Definition: gennemsnitshøjde/dybde på en prøve</p> <p>Kommentar: Højder angives med positivt fortegn. Dybder angives ved negativt fortegn.</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/VertikalReference/gennemsnit</p>

2.5.2 Relationer

Navn	Beskrivelse
har	Definition:
angivesI	<p>Definition: den enhed en vertikal reference angives i. Eksempelvis meter, cm. el. lign.</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/VertikalReference/angivesI</p>

2.6 Fraktionsprøve

Definition:

typer af prøve der er fremkommet ved fraktionering (opdeling).

Kommentar:

Eksempelvis kan man filtrere en vandprøve gennem en sigte/filter, hvorved noget af den optagede prøve bliver tilbage i filtret (filterresten) og resten er løbet igennem. Derved er den oprindelige prøve opdelt i 2.

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Fraktionsprøve>

2.6.1 Relationer

Navn	Beskrivelse
	Definition:
angiverType	<p>Definition: angiver hvilken type fraktionsprøven er</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Fraktionsprøve/sætterVærdiPåTypen</p>

2.7 Fraktionstype

Definition:

Informationsmodel for prøver, version 0.95 - Klar til godkendelse

Indeholder de typer af fraktioner, "noget" kan opdeles i

Kommentar:

Fraktionstyperne tager udgangspunkt i allerede definerede Observerbare Egenskaber. Anvendes ved fysiske prøveopdelinger.

Eksempel:

Organer i fisk
Bundfaunaart

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Fraktionstype>

2.7.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
navn	Definition: Kommentar: Brugervendt navn på fraktionstypen Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Fraktionstype/navn
beskrivelse	Definition: Kommentar: (kort) beskrivelse af fraktionstypen Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Fraktionstype/beskrivelse

2.7.2 Relationer

Navn	Beskrivelse
angiverType	Definition: angiver hvilken type fraktionsprøven er Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Fraktionsprøve/sætterVærdiPåTypen
udpeger	Definition: angiver hvilken egenskab en fraktionstype har

2.8 Fraktionstyperesultat

Definition:

angivelse af hvilken slags fraktion, der er tale om

Kommentar:

Hvis man eksempelvis dissikerer en fisk og udtager de forskellige organer, angives her at en fraktion er et hjerte, en anden en nyre osv.

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Frantonstyperesultat>

2.8.1 attributter

Navn	Beskrivelse
fraktionsværdi	<p>Definition: Betegnelse for den del, fraktionen består af.</p> <p>Kommentar:</p> <p>Eksempel: Ved filtrering: - Filtrat - Filterrest Ved artsopdeling: - Bestemt art Ved dissekering: - Lever - nyre - ...</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Fraktionstyperesultat/fraktionsværd</p>

2.8.2 Relationer

Navn	Beskrivelse
sætterVærdiPå	<p>Definition: et fraktionstyperesultat sætter værdi på en egenskab</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Frantonstyperesultat/sætterVærdPå</p>

2.9 Bemærkning

Definition:

Eventuelle bemærkning(er) til prøve, aktivitet etc.

Kommentar:

Der kan være flere bemærkninger over tid, skrevet af forskellige aktører

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Bemærkning>

2.9.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
dato	Definition: Dato for Bemærkningen Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Bemærkning/dato Kilde: KL
tekst	Definition: Selve bemærkningsteksten Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Bemærkning/tekst Kilde: KL

2.9.2 Relationer

Navn	Beskrivelse
skrevetAf	Definition: Angivelse af hvem, der har skrevet den konkrete bemærkning Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Bemærkning/skrevetAf
har	Definition:

2.10 Måleenhed

Definition:

Mængde eller mål hvis størrelse er fastlagt ved konvention og som et givet resultat angives i.

Kommentar:

INSPIRE: UnitOfMeasure

Eksempel:

- stk
- mg/L
- bar
- grader c
- m/s
- pct

-m

AccepteretTerm: Unit of measure, UOM

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Måleenhed>

Kilde: KL

2.10.1 **Attributter**

Navn	Beskrivelse
navn	Definition: Brugervendt navn på enhed Eksempel: milligram (mg) liter (l) Meter pr. sekund(m/sec) Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Måleenhed/navn Kilde: KL
beskrivelse	Definition: Beskrivelse af enhed Eksempel: Liter = 1000 kubikcentimeter = rummål på 10x10x10 cm Kilo = vægten af 1 liter vand ved 4 grader celcius Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Måleenhed/beskrivelse Kilde: KL

2.11 **ObserverbarEgenskab**

Definition:

Egenskab et objekt har, som kan observeres, vurderes mm.

Kommentar:

Observerbare egenskaber er "noget" man kan observere eller måle og som er med til at beskriver karekteristika hos forskellige objekttyper.

Forskellige objekttyper kan godt have de samme egenskaber, hvorimod andre vil være helt specifikke for en bestemt objekttype. Egenskab kan derfor bruges til at definere og beskrive hvad en bestemt objekttype er i en specifik kontekst.

Egenskaber kan bruges til at definere hvad man kan måle og sætte en tilstand på. på et objekt.

For hver egenskab, defineres hvilken (eller hvilke) enehder, resultatet opgøres i, en constraint (begrænset

Informationsmodel for prøver, version 0.95 - Klar til godkendelse

udfaldsrum) samt hvilke(n) metode(r) der skal anvendes for at observere eller måle den pågældende egenskab.

INSPIRE: Observable Property

Eksempel:

temperatur:		grader celcius	0-100
strømhastighed:	meter/sekund	>= 0	
saltindhold:		mg/liter	>=0

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskab>

Kilde: KL

2.11.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
ID	Definition: Unik identifikation af den observerbare egenskab Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskab/id
navn	Definition: Navn på den observerbare egenskab Eksempel: Salinitet Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskab/navn Kilde: KL
beskrivelse	Definition: Uddybende beskrivelse af den observerbare egenskab Eksempel: Mængde af opløst natriumklorid pr. kilo vand Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskab/beskrivelse Kilde: KL

2.12 Aktør

Definition:

En aktør er en abstrakt objekttype der kan anvendes til atrede gøre en, eller en samling af aktører

Kommentar:

En aktør kan være af følgende typer:

- Person

Informationsmodel for prøver, version 0.95 - Klar til godkendelse

- Virksomhed
- Produktionsenhed
- OrgPerson
- Organisation
- OrgEnhed
- IT- system
- Myndighed
- ...

Link til byggeblok Aktør:

[Aktør 1.0 informationsmodel - Byggeblok](#)

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/core/Aktør/Aktør>

Kilde: KL

2.12.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
id	Definition:

2.12.2 Relationer

Navn	Beskrivelse
skrevetAf	Definition: Angivelse af hvem, der har skrevet den konkrete bemærkning Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Bemærkning/skrevetAf